

Handläggare: Lisbeth Westerlund
Telefon: 08-508 25 016

Till
Socialnämnden

Idrottspolitiskt program för Stockholms stad 2013-2017

Svar på remiss från idrottsnämnden

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Socialnämnden skickar tjänsteutlåtandet till idrottsnämnden.
3. Socialnämnden justerar paragrafen omedelbart.

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Leif Fransson
Administrativ chef

Sammanfattning

Förslaget till nytt idrottspolitiskt program för Stockholms stad 2012 - 2017 har en tydlig inriktning på folkhälsa och att få fler stockholmare fysiskt aktiva. Förvaltningen anser att förslaget till idrottspolitiskt program är väl genomarbetat med koppling till vision 2030 och med en bra struktur med strategier och indikatorer kopplade till fokusområden samt tydligt angivna ansvarsområden för olika nämnder inom varje fokusområde. Förvaltningen anser dock att programmet kunde ha

starkare kopplingar till de nationella folkhälsomålen. I det idrottspolitiska programmet blir folkhälsoarbetet reducerat till enbart fysisk aktivitet.

Bakgrund

Idrottsnämnden beslutade 22 maj 2012 att sända förslaget till nytt idrottspolitiskt program för Stockholms stad 2013- 2017 på remiss till stadens berörda nämnder och styrelser. Remisstiden går ut 31 augusti 2012.

Följande nämnder och styrelser har fått det nya idrottspolitiska programmet på remiss: samtliga stadsdelsnämnder, arbetsmarknadsnämnden, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, kulturnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden, utbildningsnämnden, äldre- och äldreomsorgsnämnden, Stockholm Business Region AB, Svenska Bostäder AB, Familjebostäder AB, Stockholmshem AB, Stockholms Hamnar AB, SISAB.

Ärendet

Det nya programmet har en tydlig inriktning på folkhälsa och att få fler stockholmare fysiskt aktiva.

Sju områden har definierats för att staden ska nå målet med att få fler fysiskt aktiva: jämställdhet och mångfald, tillgänglighet, föreningsliv, övrig organiserad idrott/motion och spontanidrott, anläggningar för fysisk aktivitet samt idrotten som upplevelse och inspiration. Till varje område finns strategier och ansvar kopplat. Ett antal indikatorer är utvalda för att det ska vara möjligt att följa upp om staden når målet.

Alla stadens nämnder har ansvar för att nå målet men några nämnder föreslås genom programmet få en tydligare roll: idrottsnämnden, utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna samt fastighets-, stadsbyggnads- och exploateringsnämnderna.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom administrativa avdelningen i samarbete med socialtjänstavdelningen och avdelningen för stadsövergripande sociala frågor.

Förvaltningens synpunkter

Förslaget till idrottspolitiskt program är väl genomarbetat med koppling till vision 2030 och med en bra struktur med strategier och indikatorer kopplade till fokusområden samt tydligt angivna ansvarsområden för olika nämnder inom varje fokusområde.

Det inledande avsnittet ”Fysisk aktivitet och folkhälsa” är både bra och viktigt. Emellertid är folkhälsa mer än fysisk aktivitet. Förvaltningen anser att programmet kunde ha starkare kopplingar till de nationella folkhälsomålen. I det idrottspolitiska programmet blir folkhälsoarbetet reducerat till enbart fysisk aktivitet. I dokumentet används ibland begreppet folkhälsoarbete synonymt med fysisk aktivitet vilket kan ge en illusion av att folkhälsoarbete är detsamma som fysisk aktivitet.

Fysisk aktivitet är ett av 11 målområden för folkhälsa. De tre första målområdena är av mer strukturell natur och kanske därför de viktigaste: Delaktighet och inflytande i samhället, Ekonomiska och sociala förutsättningar samt Barns och ungas uppväxtvillkor. Det fjärde handlar om Hälsa i arbetslivet. Det femte om Miljöer och produkter medan sexan och sjuan handlar om Hälsofrämjande hälso- och sjukvård samt Skydd mot smittspridning. De fyra sista målområdena har fokus på livsstilen (vilket i sig påverkas av människors livsvillkor). Dessa fyra är Sexualitet och reproduktiv hälsa, Fysisk aktivitet, Matvanor och livsmedel samt Tobak, alkohol, narkotika, dopning och spel. Det övergripande nationella målet är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor.

Förslaget till program anger att staden ska arbeta för att alla invånare i Stockholm ska vara och förbli fysiskt aktiva men för att lägga grunden för en fysiskt aktiv livsstil inriktar sig programmet särskilt på:

- Ungdomar 13 – 20 år, särskilt flickor
- Flickor 7 – 20 år med utländsk bakgrund
- Personer med funktionsnedsättning
- Barn och ungdomar 7 – 20 år med lägre socioekonomisk bakgrund än genomsnittet

Det skulle vara bra att redan i avsnittet om prioriterade grupper kortfattat motivera anledningen till prioriteringen. Av sammanhanget framkommer senare att dessa grupper är mindre fysiskt aktiva och därför behöver extra uppmuntran till fysisk aktivitet. Det kan också vara bra att reflektera kring ett eventuellt behov av att definiera de prioriterade grupperna närmare. Exempelvis huruvida utländsk bakgrund är utomnordisk bakgrund, född i annat land alternativt en eller båda föräldrarna födda i ett annat land.

När det gäller barns och ungdomars uppväxtvillkor och möjlighet till fritidsaktiviteter anser förvaltningen att såväl pojkar som flickor 7 – 20 år med utländsk bakgrund är en mycket viktig målgrupp. Möjligheten till bra fritidsaktiviteter ur ett socialt perspektiv (inte bara fysiskt) kan fungera som en skyddsfaktor och därmed motverka att man börjar med droger, kriminalitet etc. I det idrottspolitiska programmet är flickor 7 – 20 år med utländsk bakgrund en utvald grupp för att de är fysiskt aktiva i mindre utsträckning än pojkarna. Utifrån socialförvaltningens perspektiv är dock pojkar 7 – 20 år med utländsk bakgrund en lika viktig grupp av nämnda anledningar, även om de är mer fysiskt aktiva än flickorna.

Ambitionen att stadens stöd till föreningslivet ska vara av den omfattningen att brist på ekonomiska resurser för individen inte utgör ett hinder för deltagande är utmärkt, men svårt att förstå hur det ska realiseras i praktiken. Ska stödet vara villkorat så att föreningarna förbinder sig att hålla avgifterna på en viss nivå? Och även om kostnaderna för att delta är låga kan tröskeln för vad som är lågt och möjligt vara olika för olika familjer. I programmet är det också angeläget att ta upp att idrottsnämnden ska ge stöd till föreningar som arbetar med fritidsaktiviteter för socialt utsatta grupper även om dessa inte hör till de prioriterade grupperna i programmet.

Det är viktigt att entréavgifterna hålls låga för att alla ska kunna delta i motions- och idrottsaktiviteter. Programmet anger att Stockholms stads prioriterade grupper ska erbjudas subventionerade priser i stadens egna verksamheter. Det är bra att genom olika strategier främja fysisk aktivitet för de prioriterade grupperna. Det kan dock uppfattas som diskriminerande om en pojke med utländsk bakgrund ska betala mer i inträde än en flicka med utländsk bakgrund eller att svenska barn inte omfattas av subventionen om de inte har en socioekonomisk bakgrund lägre än genomsnittet. Och hur ska man styrka att man tillhör en prioriterad grupp med rätt till subvention exempelvis när man ska lösa entré till simhallen? Ska man ha med sig en handling som styrker detta och var utfärdas den i så fall?

Förvaltningen delar bedömningen att det är viktigt att tidigt lägga grunden för en fysiskt aktiv livsstil. Ett område som emellertid saknas i programmet är förskolan. Förskolebarn är ingen prioriterad grupp i det idrottspolitiska programmet fastän staden har stor rådighet när det gäller att skapa förutsättningar för fysisk aktivitet i förskolan. Planering av pedagogiska verksamheter samt utformningen av den fysiska miljön såväl inne som ute påverkar barnens fysiska aktivitet.

Ytterligare ett område som behöver belysas ytterligare är möjligheten för socialtjänstens klienter att få stöd att ha en fysiskt aktiv livsstil. Det vore bra med tillgång till instruktörer för de av socialtjänstens klienter som inte tar sig till allmänna anläggningar. Det skulle således behöva finna en flexibilitet från idrottsförvaltningen med ambulerande träningsledare och instruktörer. Det kan gälla exempelvis kvinnor och barn som bor på ett skyddat boende eller personer som vårdas på ett behandlingshem. Motion och fysisk rörelse är viktiga bidrag för att få en god hälsa och främjar vägen mot nykterhet och drogfrihet. För familjehem och jourhem skulle man kunna erbjuda kortföreläsningar och prova-på-tillfällen för att uppmuntra barn och unga till att idrotta och röra på sig.

Många stockholmare är också anställda i stadens tjänst. Programmet bör ta upp att staden är en stor arbetsgivare med möjlighet att uppmuntra medarbetarna till ett hälsosamt liv genom olika friskvårdsaktiviteter och subvention på stadens idrotts- och simhallar och även subvention av motion och idrott genom privata aktörer. Staden tillhandahåller idag ett utbud av subventionerade träningskort hos olika aktörer. Därutöver fattar stadens olika nämnder och styrelser självständiga beslut om friskvård och subventioner till de anställda.

Bilaga

Förslag till nytt idrottspolitiskt program för Stockholms stad 2013- 2017.